

Ks. DR ALEKSANDER ŻYCHLIŃSKI

**ŁASKA UŚWIĘCAJĄCA A
MISTYCZNE CIAŁO CHRYSYSTUSA**

KRAKÓW 2020

www.ultramontes.pl

Łaska uświęcająca a mistyczne Ciało Chrystusa

KS. DR ALEKSANDER ŻYCHLIŃSKI

Chrystus jako Bóg-Człowiek jest wedle głębokiej nauki św. Pawła Głową owego wielkiego organizmu mistycznego, jakim jest Kościół. Bóg Ojciec "Jego dał, by był głową nad wszystkim Kościołem, który jest ciałem Jego, i pełnością Tego, który wszystko we wszystkich napęlnia" (Efez. 1, 22-23). Chrystus jest głową mistycznego ciała mocą pełności łaski uświęcającej, jaką posiada Jego dusza połączona hipostatycznie ze Słowem Bożym; my zaś stajemy się członkami tego ciała mistycznego, kiedy "z pełności Jego bierzemy wszyscy, i łaskę za łaskę" (Jan 1, 16). Albowiem ta sama łaska, która uświęca człowieczeństwo Chrystusa, sprawia, że uświęca On innych jako głowa Kościoła (III, qu. 8, a. 5).

Podobnie jak siły i energie życiowe ciała ludzkiego mają swe źródło w duszy, tak wszelka łaska ma swój początek w Bogu. – Siły zaś, które dusza udziela ciału, koncentrują się najpierw w głowie jako siedlisku wszystkich zmysłów; stąd rozciągają one swą działalność na inne części organizmu. W podobny sposób skupia Bóg, a wedle tzw. zasady przypisywania Duch Święty, działalność swą nadprzyrodzoną w Chrystusie, Bogu-Człowieku, zlewając Nań pełnię życia Bożego czyli łaski, z której bierzemy wszyscy. Dlatego św. Tomasz słusznie nazywa Ducha Świętego "duszą" lub "sercem" mistycznego Ciała Chrystusa. Bo podobnie jak dusza, a zdaniem Arystotelesa także serce, jest ukrytym motorem, ożywiającym naprzód głowę, a potem wszystkie inne członki ludzkiego ciała, tak Duch Święty jest owym niewidzialnym Motorem, który Boże życie łaski przelewa w całej pełni na Głowę ciała mistycznego, czyli na Boga-Człowieka, skąd się ona po innych członkach rozchodzi. Boże życie łaski spływa zatem na członki mistycznego ciała, tj. na dusze nasze, z Serca mistycznego ciała, jakim jest Duch Święty za pośrednictwem Głowy mistycznej, jaką jest Chrystus. Natura ludzka Chrystusa zjednoczona hipostatycznie ze Słowem Bożym jest owym narzędziem (*instrumentum coniunctum*) Bóstwa, którego mocą otrzymujemy życie łaski czyli życie duchowne istotnie zależne od ustawicznej działalności, jaką Bóg-Człowiek mocą ludzkiej swej natury, tj. duszy i życiodajnego swego ciała (*caro vivificat*), dusze nasze ożywia.

Działalność ta jest nie tylko moralno-prawna, lecz także fizyczna. Bóg-Człowiek nie tylko wysłużył nam wszelką łaskę, ale każdego czasu działa w głębi duszy naszej siłą (*virtus*) swej łaski oczyszczającej i uświęcającej. "Jakoście tedy przyjęli Jezusa Chrystusa, Pana, tak w Nim chodźcie: wkorzeni i wbudowani w Nim" (Kol. 2, 6-7).

Czy jednak przestrzeń, oddzielająca nas od życiodawczego człowieczeństwa Chrystusa, obecnego w niebie i pod postaciami eucharystycznymi, nie tamuje Jego działania w nas? Bynajmniej, albowiem odległość w przestrzeni żadnej tu nie odgrywa roli, podobnie jak przestrzeń oddzielająca głowę od dalszych kończyn ludzkiego ciała nie stanowi żadnej przeszkody dla działalności głowy, o ile odnośne członki pozostają w organicznej łączności z głową. Działalność głowy na członki jest zawsze równa, bez względu na to, czy członek jaki znajduje się bliżej głowy, czy też jest bardziej od niej oddalony. Pochodzi to stąd, że dusza ożywiająca całe ciało, tworzy łącznik między głową, w której siły swe koncentruje, a resztą organizmu, po którym energia nagromadzona w głowie się stopniowo rozplywa.

To samo dzieje się w mistycznym ciele Chrystusa! Dusza jego, mianowicie Bóg-Duch Święty, wypełnia wszechobecnością swą wszelaką przestrzeń. Chrystus jest w Bogu i my również jesteśmy w Bogu. Łaska, którą Bóg daje Chrystusowi dla nas, przechodzi na nas przez Chrystusa; Bóg ją niejako przenosi, a Chrystus nadaje jej swe autentyczne piętno. Toteż św. Paweł mówi bez różnicy o Duchu Bożym i o Duchu Chrystusowym, jaki otrzymujemy przez łaskę (Rzym. 8, 9). Życie duchowne jest więc życiem Chrystusa w nas, czyli udziałem w życiu mistycznego Chrystusa. "Żyję już nie ja, ale żyje we mnie Chrystus" (Gal. 2, 20).

Nie inaczej pojmował życie chrześcijańskie św. Paweł, który zwykł był nawiązywać wskazania i rady praktyczne, dotyczące życia duchownego, do dogmatycznej nauki o mistycznym ciele Chrystusa (Rzym. 12, 4 n; 1 Kor. 12, 12 nn; Ef. 4, 12 nn; Kol. 2, 19 nn). Prawda wiary, że przez łaskę stajemy się członkami mistycznego ciała Chrystusa, jest dla św. Pawła fundamentem moralności i doskonałości chrześcijańskiej. W myśl zasad Pawłowych polega zadanie chrześcijanina na tym, by wiernie i doskonale wypełniać obowiązki i powinności członka mistycznego Chrystusa, by wspólnie z innymi członkami pracować nad doskonałą budową mistycznego ciała Chrystusa. "Oto teraz... dopełniam na ciele moim, czego niedostaje uciskom Chrystusowym, za ciało Jego, którym jest Kościół" (Kol. 1, 24).

Dotykamy tu nader ważnej cechy charakterystycznej łaski uświęcającej, mianowicie jej charakteru wybitnie społecznego. Św. Tomasz nazywa nieraz łaskę "gratia fraterna" lub "gratia tendens in alios", chcąc w ten sposób podkreślić znaczenie społeczne łaski jako siły łączącej i tworzącej nadprzyrodzony organizm społeczny. Nigdzie zaś nie ujawnia się ów moment społeczny, tkwiący w łasce, tak wyraźnie i namacalnie, jak właśnie w Chrystusie mistycznym, którym, jak powiada św. Augustyn, stajemy się przez łaskę (In Joa. tr. 21, 8). Podobnie jak dusza ludzka jako substancjalna forma ciała mocą gatunkowego podobieństwa swego do substancjalnej formy innych ludzi tworzy wspólną więź, zespalającą ród ludzki w porządku przyrodzonym w jedną całość, tak łaska tworzy wspólną więź, która usprawiedliwionych w nieporównanie wyższą zespala jedność w Chrystusie.

Ta jedność była najgorętszym życzeniem Chrystusa, a w chwili kiedy miał kończyć swoje posłannictwo na ziemi: "Proszę Cię, Ojcze, aby wszyscy byli jedno, jak Ty i ja jedno jesteśmy" (Jan 17, 21). Bo, jak mówi św. Paweł, wszyscy jesteśmy "jedno w Chrystusie Jezusie" (Gal. 3, 28).

Jedność więc w Bogu, w Chrystusie i przez Chrystusa, to cel ostateczny każdego człowieka i ludzkości całej.

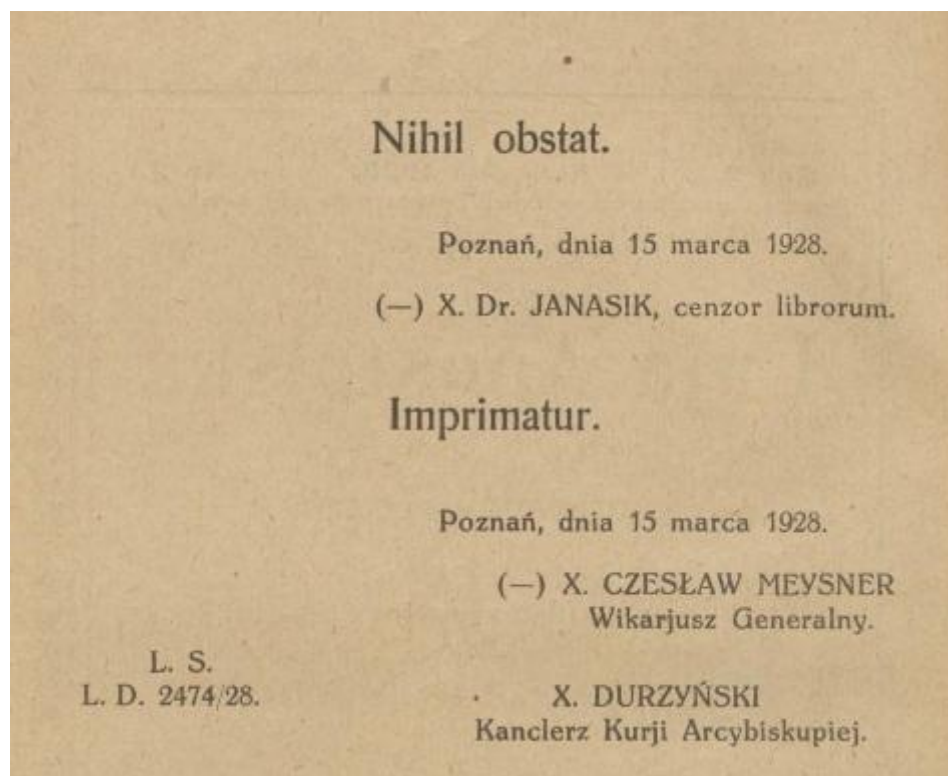
Gniezno.

Ks. A. Żychliński.

Artykuł z czasopisma: "Unia Apostolska". Kwartalnik ascetyczny Stowarzyszenia kapłanów świeckich od Najświętszego Serca Jezusowego Unii Apostolskiej w Polsce. Rok 2. Kwiecień 1928. Nr 2. Nakładem Unii Apostolskiej w Polsce. Czcionkami Drukarni Spółkowej w Kościanie (Woj. Poznańskie). Za redakcję odpowiedzialny ks. Józef Marciniak, asystent gen. Un. Ap. na Polskę, C z a c z, pow. śmigieński (Woj. Pozn.), ss. 36-38. (1)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześniono; ilustracje od red. *Ultra montes*).

Pozwolenie Władzy Duchownej:

Rok 2.

Kwiecień 1928.

Nr. 2.

Unja Apostolska

kwartalnik ascetyczny

Stowarzyszenia kapłanów świeckich
od Najświętszego Serca Jezusowego
Unji Apostolskiej w Polsce.

Nakładem Unji Apostolskiej w Polsce.

Czcionkami Drukarni Spółkowej w Kościanie (Woj. Poznańskie).
Za redakcję odpowiedzialny ks. Józef Marciniak, asystent
gen. Un. Ap. na Polskę, Czacz, pow. śmigieński (Woj. Pozn.)

Przypisy:

- (1) Por. 1) Ks. Dr Aleksander Żychliński, a) [*Tajemnica katolicyzmu*](#). b) [*O apostołstwo wedle ducha*](#). c) [*Czy "teolog-heretyk" jest teologiem?*](#)
- 2) Ks. Kazimierz Bisztyga SI, a) [*Kościół katolicki*](#). b) [*Trzymaj się wiary katolickiej*](#).
- 3) Akta i dekrety świętego powszechnego Soboru Watykańskiego (1870), [*Pierwszy projekt Konstytucji dogmatycznej o Kościele Chrystusowym przedłożony Ojcom do rozpatrzenia \(Primum Schema Constitutionis dogmaticae de Ecclesia Christi Patrum examini propositum\)*](#).
- 4) Ks. Jacek Tylka SI, [*Dogmatyka katolicka*](#). a) [*Traktat o Kościele Chrystusowym*](#). b) [*O obojętności, czyli indyferentyzmie w rzeczach religii*](#). c) [*O własnościach religii*](#).

- 5) Papież Pius XII, a) [Encyklika "Mystici Corporis Christi". O Mistycznym Ciele Chrystusa \(Litterae encyclicae "Mystici Corporis Christi"\)](#). b) [Encyklika "Sacra Virginitas" o Świętym Dziewictwie \(Litterae encyclicae "Sacra virginitas" de sacra virginitate\)](#).
- 6) Ks. Włodzimierz Piątkiewicz SI, [Mistyczne Ciało Chrystusa a charaktery sakramentalne. Studium dogmatyczne](#).
- 7) a) [Mały katechizm o Nieomyślności Najwyższego Pasterza](#). b) [Mały katechizm o Syllabusie](#).
- 8) Ks. Michał Ignacy Wichert, [Nauki katechizmowe o Składzie Apostolskim, Przykazaniach Boskich i Kościelnych, o Modlitwie Pańskiej i Sakramentach](#).
- 9) Ks. J. B. Delert, [Teologia dla użytku wiernych pragnących gruntowniejszej nauki w rzeczach zbawienia. Tom I. Teologia dogmatyczna. Tom II. Teologia moralna i liturgika](#).
- 10) O. Jan Jakub Scheffmacher SI, [Katechizm polemiczny czyli Wykład nauk wiary chrześcijańskiej przez zwolenników Lutra, Kalwina i innych z nimi spokrewnionych, zaprzeczanych lub przekształcanych](#).
- 11) Ks. Ludwik Kösters SI, [Kościół wiary naszej](#).
- 12) Ks. Jan Domaszewicz, [O Kościele. Nieomyślność. Papież. Poza Kościołem nie ma zbawienia. Nieprzyjaciele Kościoła. \(De Ecclesia Christi\)](#).
- 13) Ks. Franciszek Perriot, [Poza Kościołem nie ma zbawienia](#).
- 14) Ks. Piotr Skarga SI, a) [O świętej monarchii Kościoła Bożego i o pasterzach i owcach. Kazanie na wtórą Niedzielę po Wielkiejnocy. \(De Sancta Ecclesiae Dei Monarchia et de Pastoribus et Ovibus. Concio pro Dominica secunda post Pascha\)](#). b) [O kłakolu heretyckim i diabelskiej wolności religijnej \(De haeretica zizania et diabolica libertate religiosa\)](#). c) [O jedności Kościoła Bożego pod jednym pasterzem i o greckim i ruskim od tej jedności odstąpieniu, oraz Synod Brzeski i Obrona Synodu Brzeskiego](#).
- 15) Ks. Maciej Józef Scheeben, [Tajemnice chrześcijaństwa. Tajemnica Kościoła i jego sakramentów](#).
- 16) Ks. Piotr Semenenko CR, a) [O nieomyślności Kościoła](#). b) [O Wierze](#). c) [O gorszeniu się z prawdy Bożej](#). d) [Poza Kościołem nie ma zbawienia](#). e) [Skład Kościoła](#). f) [O Chrystusie w Kościele](#). g) [Męka i śmierć Jezusa Chrystusa Pana naszego. Chrystus zelżony w Kościele](#). h) [Papież zawsze ten sam jest formalnie, co i materialnie \(Papa semper idem sit formaliter qui et materialiter\)](#). i) [O miłości Ojczyzny](#). j) [Credo. Chrześcijańskie prawdy wiary. O Kościele](#).
- 17) Ks. Maciej Józef Scheeben, O. Euzebiusz Nieremberg SI, [Uwielbienia łaski Bożej](#).
- (Przyp. red. *Ultra montes*).

([HTM](#))